

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

РЈЕШЕЊЕ
по Пријави концентрације привредног субјекта Опреса д.д. Сарајево

Сарајево,
август 2013. године

Број: 04-26-1-011-19-II/13
Сарајево, 01. август 2013. године

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачка д), а у вези с чл. 12., 14., 16., 17. и 18. Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05, 76/07 и 80/09), рјешавајући по Пријави концентрације привредног субјекта Дионичког друштва за унутрашњу и спољну трговину „ОПРЕСА“ д.д. Сарајево, Џемала Биједића 185, 71000 Сарајево, поднесу путем пуномоћника Здравка Рајића, адвоката, Стјепана Радића 7, 88000 Мостар, запримљеној под бројем: 04-26-1-011-II/13 дана 06. јуна 2013. године, Конкyренцијски савјет Босне и Херцеговине на 64. (шездесетчетвртој) сједници одржаној дана 01. августа 2013. године, донио

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Оцјењује се допуштеном концентрација на тржишту продаје препаид услуга мобилних оператера у Босни и Херцеговини која ће настати стицањем контроле привредног субјекта Дионичког друштва за унутрашњу и спољну трговину „ОПРЕСА“ д.д. Сарајево, Џемала Биједића 185, 71000 Сарајево, куповином (..)**¹% власничких удјела у привредном субјекту „Сателит Плус“ д.о.о. Читлук, Међугорје, 88260 Читлук.
2. Ово Рјешење је коначно и уписује се у регистар концентрација.
3. Ово Рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкyренцијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкyренцијски савјет) је дана 06. јуна 2013. године под бројем: 04-26-1-011-II/13, запримио Пријаву концентрације (у даљем тексту: Пријава) Дионичког друштва за унутрашњу и спољну трговину „ОПРЕСА“ д.д. Сарајево, Џемала Биједића 185, 71000 Сарајево (у даљем тексту: „ОПРЕСА“ Сарајево или Подносилац пријаве), поднесу по пуномоћнику Здравку Рајићу, адвокату, Стјепана Радића 7, 88000 Мостар (на основу пуномоћи од дана 03. априла 2013. године), којом овај привредни субјекат намјерава стећи контролу над привредним субјектом „Сателит Плус“ д.о.о. Читлук, Међугорје, 88260 Читлук (у даљем тексту: Сателит Плус Читлук), куповином (..)**% власничког учешћа у истом.

Увидом у поднесу Пријаву, Конкyренцијски савјет је утврдио да иста није комплетна, у смислу члана 30. Закона о конкуренцији (у даљем тексту: Закон) и чл. 9. и 11. Одлуке о начину подношења пријаве и критеријима за оцјену концентрације привредних субјеката («Службени гласник БиХ», број 30/10), те је затражио допуну исте, у складу са чланом 31. Закона, актом број: 04-26-1-011-1-II/13 дана 19. априла 2013. године и актом број: 04-26-1-011-10-II/13 дана 24. јула 2013. године.

---

¹ (..)** Подаци представљају пословну тајну, у смислу члана 38. Закона о конкуренцији

Подносилац пријаве је по захтјеву Конкуренцијског савјета исту допунио дана 27. јуна 2013. године, поднеском број: 04-26-1-011-3-П/13, поднеском број: 04-26-1-011-2-П/13 од дана 20. јуна 2013.године, поднеском број:04-26-1-011-4-П/13 од дана 04. јула 2013. године, поднеском број: 04-26-1-011-5-П/13 од дана 09. јула 2013. године и поднеском број: 04-26-1-011-15-П/13 дана 26. јула 2013.године.

Након тога, Конкуренцијски савјет је утврдио Пријаву комплетном и, у складу са чланом 30. став (3) Закона, дана 10. јула 2013. године актом број: 04-26-1-011-6-П/13 издао Потврду о пријему комплетне и уредне Пријаве.

Подносилац пријаве је, у смислу члана 30. став (2) Закона, навео да не намјерава поднијети захтјев за оцјену предметне концентрације нити једном другом тијелу изван територије Босне и Херцеговине.

Конкуренцијски савјет је у складу с чланом 16. став (4) Закона, дана 17. јула 2013. године објавио Обавјештење о достављеној Пријави у дневној штампи Босне и Херцеговине (акт број: 04-26-1-011-9-П/13 од дана 15. јула 2013. године) (у даљем тексту: Обавјештење), у којој су објављени подаци о намјерованој концентрацији, те позване све заинтересоване стране на достављање писаних коментара у вези провођења исте. На предметну Обавјештење нису достављени коментари.

У циљу прикупљања релевантних података неопходних за оцјену предметне концентрације, Конкуренцијски савјет се, дана 24. јула обратио захтјевом за доставу података актом број: 04-26-1-011-11-П/13, привредном субјекту ВН TELECOM д.д. Сарајево, улица Обала Кулина бана 8, 71000 Сарајево, актом број: 04-26-1-011-12-П/13 привредном субјекту ИЗИ мобил д.о.о., Пијачна до бр.14,71000 Сарајево, актом број: 04-26-1-011-13-П/13 привредном субјекту Телекомуникације РС а.д. БањаЛука, Краља Петра 1 Карађорђевића 93, 78 000 Бања Лука и актом број: 04-26-1-011-14-П/13 привредном субјекту ЈП Хрватске телекомуникације д.д. Мостар, Кнеза Бранимира бб, 88 000 Мостар.

У поступку оцјене концентрације, Конкуренцијски савјет је утврдио сљедеће чињенице:

Пријава је поднесена, у смислу члана 16. став (2) Закона (намјерована концентрација с правним основом Писмом намјере).

1. Учесници концентрације

Учесници намјероване концентрације су привредни субјекти Дионичко друштво за унутрашњу и спољњу трговину „ОПРЕСА“ д.д. Сарајево, Џемала Биједића 185, 71000 Сарајево и привредни субјект „Сателит Плус“ д.о.о. Читлук, Међугорје, 88260 Читлук.

1.1. Привредни субјект „ОПРЕСА” Сарајево

Привредни субјекат Дионичко друштво за унутрашњу и спољну трговину „ОПРЕСА“ д.д. Сарајево, Џемала Биједића 185, 71000 Сарајево, регистрован је у судском регистру Општинског суда у Сарајеву под бројем МБС: 65-02-0003-10, а већински власник је привредни субјект ОПРСР АДРИС група д.д., Обала Владимира Назора 1, 52210 Ровињ, Република Хрватска.

Основне регистроване дјелатности привредног субјекта „ОПРЕСА Сарајево“ су трговина на мало и велико, издавачка дјелатност, посредовање у трговини, увоз и извоз,

услуге превоза у домаћем и међународном саобраћају, а претежне дјелатности су трговина на мало и трговина на велико.

Привредни субјекат „ОПРЕСА Сарајево“ је један од највећих малопродајних ланаца у Босни и Херцеговини за продају дувана, штампе, допуна и телефонских картица мобилних БХ оператера, те остале комерцијалне робе.

Привредни субјекат „ОПРЕСА Сарајево“ уговоре о заступању при продаји картица и препаид услуга има закључене са привредним субјектима и то: ВН Telecom д.д. Сарајево, Обала Кулина бана 8, 71000 Сарајево (у даљем тексту: ВН Telecom), ЈП Хрватске телекомуникације д.д. Мостар, Кнеза Бранимира бб, 88000 Мостар (у даљем тексту: ХТ Еронет), Телекомуникације РС а.д. Бања Лука, Краља Петра 1 Карађорђевића 93, 78000 Бања Лука (у даљем тексту: Телекомуникације РС:) и ИЗИ мобил д.о.о. Сарајево, Пијачна до броја 14, 71000 Сарајево (у даљем тексту: ИЗИ мобил).

Привредни субјекат „ОПРЕСА Сарајево“ нема учешћа у основном капиталу других привредних субјеката у Босни и Херцеговини.

1.2. Привредни субјект „Сателит Плус” Читлук

Привредни субјекат „Сателит Плус“ д.о.о. Читлук, Међугорје, 88260 Читлук, регистрован је у Општинском суду у Мостару, под бројем МБС: 58-01-0088-09, са једнаким власничким учешћем од (.)**% физичких лица: Славко Лончар (Међугорје, (.)**88260 Читлук), Ивица Кевилъ ((.)**, 88220 Широки Бријег), Миро Гугић ((.)**, 88220 Широки Бријег) и Жељко Кнезовић ((.)**, 88220 Широки Бријег).

Основне регистроване дјелатности привредног субјекта „Сателит Плус“ Читлук су посредовање у трговини разноврсним производима, с тим да готово 100,0% прихода остварује од заступања и дистрибуцијом препаид услуга мобилних оператера (унутар трговачких ланаца, самосталних трговачких радњи, бензинских пумпи, киоска и сличних продајних мјеста).

Привредни субјекат „Сателит Плус“ Читлук има закључене уговоре о заступању при продаји картица и препаид услуга са: привредним субјектима ВН Telecom, ХТ Еронет, Телекомуникације РС и ИЗИ мобил.

Привредни субјекат „Сателит Плус“ Читлук је (.)**% власник привредних субјекта ПОС д.о.о. Посушје, Витеза Миле Бошњака 32, 88240 Посушје (у даљем тексту: „ПОС“ Посушје и привредног субјекта UNCRO team д.о.о. Тузла, Драге Карамана бб, 75000 Тузла (у даљем тексту: „UNCRO“ Тузла).

1.2.1. Привредни субјекат „ПОС“ Посушје

Привредни субјекат ПОС д.о.о. Посушје, Витеза Миле Бошњака 32, 88240 Посушје, је регистрован у Општинском суду у Широком Бријегу, под бројем МБС: 64-01-0040-10, са (.)**% власничких учешћа привредног субјекта „Сателит Плус” Читлук.

Основне регистроване дјелатности привредног субјекта „ПОС“ Посушје је посредовање у продаји услуга-вриједносница, с тим да готово 100,0% својих прихода остварује од заступања тј. дистрибуцијом препаид услуга мобилних оператера (унутар трговачких ланаца, самосталних трговачких радњи, бензинских пумпи, киоска и сличних продајних мјеста).

Привредни субјекат „ПОС“ Посушје нема учешћа у основном капиталу других привредних субјеката у Босни и Херцеговини.

1.2.2. Привредни субјекат „УНЦРО“ Тузла

Привредни субјекат UNCRO team д.о.о. Тузла, Драге Карамана бб, 75000 Тузла, је регистрован у Општинском суду у Тузли, под бројем 32-01-0083-10, са (..)***% власничког учешћа привредног субјекта „Сателит Плус“ Читлук.

Основна регистрована дјелатност привредног субјекта „UNCRO“ Тузла, је посредовање у продаји услуга-вриједносница, с тим да готово 100,0% својих прихода остварује од заступања тј. дистрибуцијом prepaид услуга ВН telecom оператера, унутар трговачких ланаца, самосталних трговачких радњи, бензинских пумпи, киоска и сличних продајних мјеста.

Привредни субјекат „UNCRO“ Тузла нема учешћа у основном капиталу других привредних субјеката у Босни и Херцеговини.

2. Обавеза пријаве концентрације

Обавеза пријаве концентрације настаје, у смислу одредбе члана 14. став (1) Закона, када учесници концентрације продајом роба и/или услуга остваре на свјетском тржишту 100 милиона КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији, и када укупни годишњи приходи сваког од најмање два привредна субјекта учесника концентрације остварени продајом роба и /или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износе најмање 8 милиона КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији, или ако је њихово заједничко учешће на релевантном тржишту веће од 40,0%.

Укупни годишњи приходи учесника намјераване концентрације и њихових повезаних друштава на дан 31. децембар 2012. године:

Табела 1.

Р.б.	Привредни субјекат	Босна и Херцеговина
1.	„ОПРЕСА“ Сарајево	(..)***КМ*
2.	„Сателит Плус“ Читлук	(..)***КМ
3.	„ПОС“ Посушје	(..)***КМ
4.	„UNCRO“ Тузла	(..)***КМ
	Укупан приход у Босни и Херцеговини (2+3+4)	(..)***КМ

Извор: подаци из Пријаве

Годишњи приходи учесника концентрације представљају укупне приходе (без пореза на додатну вриједност и других пореза), у смислу члана 9. тачка х) Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрација привредних субјеката ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10) (у даљем тексту: Одлука).

Обзиром да привредни субјекат „Сателит Плус“ има (..)***% власничких учешћа у привредном субјекту „ПОС“ Посушје и привредном субјекту „UNCRO“ Тузла, а да наведени привредни субјекти обављају исту дјелатност, приликом израчунавања укупног прихода привредног субјекта „Сателит Плус“ Читлук, узети су у обзир и приходи ових повезаних друштава, те је укупан приход привредног субјекта „Сателит Плус“ Читлук (..)***КМ, док је привредни субјекат Опреса у истом периоду остварио укупно (..)***КМ.

На основу наведеног, Конкурентијски савјет је утврдио (Табела 1.) да су учесници концентрације у 2012. години остварили укупан приход (на тржишту Босне и Херцеговине) који подлијеже обавези пријаве намјераване концентрације из члана 14. став (1) тачка б) Закона.

3. Правни оквир оцјене концентрације

Конкурентијски савјет је у провођењу поступка оцјене предметне концентрације примијенио одредбе Закона, Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрација привредних субјеката («Службени гласник БиХ», бр. 34/10) и Одлуке о утврђивању релевантног тржишта («Службени гласник БиХ», бр. 18/06 и 34/10) и Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја («Службени гласник БиХ», бр. 18/06 и 34/10).

Конкурентијски савјет, у складу са чланом 43. став (7) Закона, при израчунавању укупних годишњих прихода учесника концентрације је користио критеријуме и стандарде Обавијести Европске комисије о израчуну укупног прихода у складу са Уредбом Вијећа (ЕЕЗ) број: 4064/89 о контроли концентрације привредних субјеката.

4. Правни основ и облик концентрације

Правни основ намјераване концентрације је Писмо намјере, потписано дана 21. маја 2013. године између привредног субјекта „Опреса“ Сарајево и физичких лица: Славке Лончара, Ивице Кевилај, Мире Гугића и Жељка Кнезовића, као равноправних власника привредног субјекта „Сателит Плус“ Читлук.

Писмом намјере се изражава намјера привредног субјекта „Опресе“ Сарајево за куповином (..)***% учешћа у привредном субјекту „Сателит Плус“ Читлук, а потом даљних (..)***% учешћа у циљу стицања већинског власништва.

Такође, Писмом намјере је предвиђено склапање купопродајног уговора након доношења рјешења Конкурентијског савјета о предметној концентрацији.

У складу са напријед наведеним, правни облик предметне концентрације је стицање контроле или доминантног утицаја једног привредног субјекта над другим, куповином већине акција или учешћа основног капитала, у складу са чланом 12. став (1) тачка б) Закона.

5. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа и/или услуга који су предмет обављања дјелатности на одређеном географском подручју.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште производа обухвата све производе и/или услуге које потрошачи сматрају међусобно замјењивим с обзиром на њихове битне карактеристике, квалитет, намјену, цијену или начин употребе.

Према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата цијелу или дио територије Босне и Херцеговине, на којој су тржишни конкуренти активни у продаји и/или куповини релевантног производа под

једнаким или довољно уједначеним условима који то тржиште битно разликују од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Имајући у виду да привредни субјекат „Сателит Плус“ Читлук, над којим се стиче контрола, као и његова повезана друштва, обављају услуге посредовања при дистрибуцији, продаји rgeraid програма телеком оператора, релевантним тржиштем производа/услуга у предметној концентрацији се сматра тржиште продаје rgeraid услуга мобилних оператора (напомена – rgeraid услуге дефинисане су – бонови за надоплату rgeraid рачуна у облику „scratch картице“ – електронски бонови/допуне које се продају преко ПОС терминала - старт пакети, rgeraid боксови (rgeraid број + мобилни телефон).

Будући да су учесници предметне концентрације пословно активни на цијелој територији Босне и Херцеговине, релевантним тржиштем у географском смислу сматраће се цијела територија Босне и Херцеговине.

На основу наведеног, релевантним тржиштем предметне концентрације сматра се тржиште продаје rgeraid услуга мобилних оператора на цијелој територији Босне и Херцеговине.

5.1. Анализа релевантног тржишта

На основу података Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине (РАК), тржишних удјели учесника концентрације и главних конкурената (процјена на основу оствареног промета):

Табела 2.

Р.б.	Назив привредног субјекта	Сједиште	Тржишно учешће %
1.	„ОПРЕСА“	Сарајево	(..)**
2.	„Сателит плус“	Читлук	(..)**
3.	„ПОС“	Посушје	(..)**
4.	„UNCRO“	Тузла	(..)**
5.	Финанс д.о.о.	Бања Лука	(..)**
6.	АЦ Крила д.о.о.	Бања Лука	(..)**
7.	Унимедиа д.о.о.	Градачац	(..)**
8.	Мобу Плус д.о.о.	Мостар	(..)**
9.	Телеринг д.о.о.	Бања Лука	(..)**
10.	Оцтопус д.о.о.	Бања Лука	(..)**
11.	Рива д.о.о.	Тузла	(..)**
12.	Г4 д.о.о.	Мостар	(..)**
13.	БХ пошта д.о.о.	Сарајево	(..)**
14.	Остали	Босна и Херцеговина	(..)**
	Укупно (1+2+3+4) учесници концентрације		(..)**
	УКУПНО		100,00

Извор: Подаци из Пријаве

Након провођења предметне концентрације процјењује се да ће тржишно учешће учесника концентрације и њихових повезаних друштава износити (..)**% на тржишту продаје rgeraid услуга мобилних оператора у Босни и Херцеговини (према подацима из Пријаве приход телеком оператора од услуге rgeraide је (..)**КМ за 2012. годину), те је Конкурентски савјет утврдио да је заједнички тржишно учешће учесника концентрације на релевантном тржишту испод 40,0% којим се претпоставља да привредни субјекат може имати доминантан положај, у смислу члана 9. Закона.

6. Оцјена предметне концентрације

Конкурентијски савјет је анализом релевантних података, у смислу члана 17. Закона, оцијенио да ће провођењем намјераване концентрације доћи до значајног повећања тржишног учешћа (Табела 2.) учесника концентрације на укупно (..)***%, али неће доћи до стварања и јачања доминантног положаја, у смислу члана 9. Закона.

Такође, Конкурентијски савјет је оцијенио да на релевантном тржишту дјелује велики број конкурената који континуирано у односу на раније године повећавају своје тржишне удјеле.

Надаље, Конкурентијски савјет је утврдио да учесници концентрације и конкуренти на релевантном тржишту дјелују на основу закључених типских уговора о заступању у продаји prepaid услуга с мобилним оператерима у Босни и Херцеговини, и да у одредбама тих уговора нема ограничења за улазак на ово тржиште потенцијалним привредним субјектима.

То значи да не постоји технолошко, правно, уговорно ограничење на тржишту за потенцијалне привредне субјекте који желе закључити уговоре са регистрованим мобилним оператерима о заступању (посредовања) према комерцијалним условима у продаји prepaid картице, ваучера или бонова за допуну.

Специфичност пословања у сегменту дистрибуције електронских бонова/допуна и других производа и услуга који се могу дигитално дистрибуирати, као и брз технолошки развој тржишта продаје електронских бонова/допуна, образлаже потребу привредног субјекта „ОПРЕСА“ Сарајево да овај сегмент свог пословања ефикасније може развијати унутар другог привредног субјекта, који би организацијски и кадровски био за то специјализиран, а што би истовремено осигурало пословну ефикасност и бржи технолошки развој оба привредна субјекта.

Предметна концентрација ће омогућити развој привредног субјекта „Сателит Плус“ Читлук, а истовремено осигурати контролу над квалитетом дистрибуције електронских бонова/допуна на малопродајним локацијама привредног субјекта „ОПРЕСА“ Сарајево, без да усложњава своју организацијску структуру увођењем потпуно новог пословног сегмента, те осигурати ефикасније управљање трошковима, већу перспективу развоја и специјализације оба привредна субјекта.

Телеком оператери такођер захтијевају од својих дистрибутера prepaid услуга да се услуге процесирања њихових трансакција обављају у Босни и Херцеговини, због чега су привредни субјекти који се баве овом пословном дјелатношћу усмјерени на развој локалних потенцијала.

Поред потребе за замјеном терминала због истека рока кориштења, учесницима концентрације посебно је важно осигурати такве EFT POS терминале који могу подржати развој нових услуга (QRС, NFC, бесконтактна плаћања и сл.) и задовољити високе стандарде сигурности трансакција које се обављају у дистрибуцији електронских бонова и допуна.

Имајући у виду наведено, Конкурентијски савјет је у смислу члана 18. став (2) тачка а) Закона, донио одлуку као у диспозитиву овог Рјешења.

7. Административна такса

Подносилац пријаве у складу с чланом 2. тарифни број 107. став (1) тачка д) под 1) Одлуке о административним таксама у вези са процесним радњама пред Конкуренијским савјетом (Службени гласник БиХ», бр. 30/06 и 18/11), дужан је платити административну таксу на ово Рјешење у износу од 2.500,00 КМ, у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

8. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна странка може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог Рјешења, односно од дана његовог објављивања.

Предсједница

Гордана Живковић